

NOTAT

Fra
Kommunedirektør Trond Stenhaug,
Sortland kommune

Til
Helsefellesskapet Lofoten, Vesterålen og Salten

Dato
09. mars 2025

Innspill til Partnerskapsmøtet – Endring av vedtektens §4: § 4 Helsefellesskapet – Representasjon og organisering

1 Bakgrunn

I siste Dialogmøte i Helsefellesskapet Lofoten, Vesterålen og Salten den 24. september 2024 ble det gitt innspill på behov for endring av Partnerskapsmøtets sammensetning. Fra 10 ordførere ble det i etterkant utarbeidet en felles uttalelse om dette.

Uttalelsen er vedlagt dette notat.

Uttalelsen ble deretter gjenstand for et felles innspill til Strategisk samarbeidsutvalg (SSU) i Helsefellesskapet, med forslag om endring av vedtektene for å sikre sterkere politisk og lokaldemokratisk forankring i Helsefellesskapets styringsstruktur.

Forslaget fra ordførerne kommer som en reaksjon på at dagens struktur avviker fra Helseledelse og styret i Nordlandssykehuset HF anbefalte modell for Helsefellesskap, der Partnerskapsmøtet er definert som øverste organ for både politisk og administrativ toppledelse.

Per i dag har ordførerne i Helsefellesskapet Lofoten, Vesterålen og Salten kun en rolle i et mer uformalisert dialogmøte, uten beslutningsmyndighet. Dette svekker den politiske innflytelsen og lokaldemokratiets rolle i samarbeidet. Samtidig avviker denne strukturen fra det som er sentrale føringer for fellesskapets organisering, samt erfaring fra andre helsefellesskap.

For å rette opp i dette ber ordførerne om en vedtektsendring som sikrer at politisk ledelse og styret i Nordlandssykehuset HF tillegges de sentrale rollene i Partnerskapsmøtet slik Helseledelse og styret i Nordlandssykehuset HF også beskriver.

Ordførerne ba av denne grunn Partnerskapsmøtet/SSU eller samhandlingssekretariatet om snarest revisjon av vedtektene i sitt innspill, og at endringer bidrar til at vi kan oppnå den folkevalgte politiske forankringen slik intensjonen er gitt:

4. Vi ber derfor om Partnerskapsmøtet/SSU eller samhandlingssekretariatet snarest ser på en revisjon av vedtektene og sørger for endringer slik at vi kan oppnå den folkevalgte politiske forankringen.

Tilbakemeldingen fra Leder SSU var følgende:

Endringer i vedtektene er regulert i § 5. Her heter det;

«Partnerskapsmøtet kan vedta endringer i vedtektene ved konsensus hos de fremmøtte medlemmer av Partnerskapsmøtet. Vedtektsendringer drøftes først i ett møte, og vedtas i påfølgende Partnerskapsmøte. Der vedtektene sammenfaller med Overordnet Samarbeidsavtale eller andre avtaler mellom Nordlandssykehuset og kommunene, kan det ikke gjøres endringer uten at alle avtaleparter er enige»

Det er via administrerende direktør i Nordlandssykehuset eller fra egne kommunedirektører/rådmenn endringsforslag fremmes.

Eksempelvis ble det drøftet forslag om endring i vedtektenes § 4-4 (samhandlingssekretariatets rolle) i partnerskapsmøtet 2022 og gjort gjeldende fra partnerskapsmøtet 2023.

2 Vurdering

Helsefellesskapet Lofoten, Vesterålen og Salten ble etablert i 2021. Helsedirektoratets veileder beskriver strukturen for Helsefellesskap som følger:

1. Øverste ledelse – Partnerskapsmøte
2. Administrativ og faglig ledelse – Strategisk samarbeidsutvalg (SSU)
3. Møteplass for klinisk personell – Faglige samarbeidsutvalg

Partnerskapsmøtet er i veilederen definert som arena for både politisk og administrativ toppledelse, der strategiske beslutninger tas.

I Helsefellesskapet Lofoten, Vesterålen og Salten er denne modellen ikke fulgt opp. Dette ved at Dialogmøtet er innført som en fjerde, og uformell arena der ordførere og styreleder i Nordlandssykehuset HF møtes årlig for en «overordnet dialog». Dette gir ikke politisk ledelse mulighet til å ta del i beslutningsprosesser eller vedtak i partnerskapet, slik det er tiltenkt i den nasjonale modellen.

I sitt tilsvarende svar til ordførerne har SSU vist til at dagens struktur bygger på den nasjonale modellen beskrevet i Nasjonal helse- og sykehusplan 2020–2023. De understreker at den politiske innflytelsen ivaretas gjennom dialogmøtet. Imidlertid viser dagens praksis at dette ikke gir politisk nivå en reell styringsrolle. Dette avviker fra Helsedirektoratets anbefalte modell er bakgrunnen for ordførernes ønske om vedtektsendring.

Det bør også nevnes at ordførerne i sitt innspill til Helsefellesskapet/SSU også ønsket belyst en mer hensiktsmessig organisering av fellesskapets SSU, slik at dets medlemmer har en tydelig kobling til de regionale samarbeidsarenaene og kommunene, med en mulig forankring i regionrådene.

Videre ble det etterlyst en tydeligere struktur for dialog mellom kommunene og Samhandlingssekretariatet, slik at kommunene i større grad kan påvirke agendaen i dialog- og partnerskapsmøtene.

Disse to punktene er ikke problematisert i dette notatet. Det forutsettes at samhandlingssekretariatet og SSU har tatt disse signalene, og adresserer det i Partnerskapsmøtet, slik at vi kan gjennomføre en god prosess i etterkant for å forbedre disse områdene i fellesskapet.

Det tilføyes at jeg med erfaring fra Helsefellesskapet Ahus utviklet – og bidro til revidering og tilpasning av – en modell som på en utmerket måte fanger opp både innspillet fra ordførerne i vårt helsefellesskap, og samtidig vil bidra til en nødvendig rolle- og representasjonsmessig avklaring mellom strategisk administrativt nivå, og det mer operative faglige nivå (SSU og SU).

Dette vil fordre en nærmere gjennomgang av sammensetning innen SSU og Faglige samarbeidsutvalg (SU).

Dette kan jeg bidra til informasjon om ved anledning.

3 Oppsummering

Politisk ledelse ber om at man endrer vedtektene og med dette sikrer en reell og formalisert rolle i styringen av Helsefellesskapet.

For å sikre at Helsefellesskapet følger den anbefalte modellen og at politiske styringssignaler får gjennomslag, foreslås det at politisk ledelse og styret i Nordlandssykehuset HF får en formell plass i Partnerskapsmøtet.

En vedtektsendring av §4 med tilpasninger (les: representasjon av ordførere og styre fra Nordlandssykehuset HF) vil bidra til å styrke det politiske nivåets rolle i Helsefellesskapet og sikre en mer balansert beslutningsstruktur.

For å sikre denne endringen må forslaget til vedtektsendring behandles i Partnerskapsmøtet 31. mars.

4 Konklusjon

Med bakgrunn i ovennevnte spilles dette inn som forslag til endring av vedtektenes §4 i Helsefellesskapet Lofoten, Vesterålen og Salten, for supplering av ordførere og styret i Nordlandssykehuset (jfr §4-1).

Vedtektenes §§4-2 og 4-3 bør samtidig revideres i egen prosess i lys av diskusjon i ovennevnte pkt 2, med spesiell henvisning til nest siste avsnitt (sammensetning av SSU og SU).

Sortland, 09. mars 2025

Med vennlig hilsen

Trond Stenhaug
Kommunedirektør